

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/2032
Toplantı Tarihi/Sayısı : 6.12.2023/35
Karar Numarası : 2023/1023
Başvuran : U. K.
Başvuran Vekili : -
Adres :
Muhatap Kurum/Kişi : Sincan 1 No.lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın; sosyal ve kültürel faaliyetlerden kısıtlı şekilde yararlandığı, neversimlerin uzun süre yıkanmadığı, kantindeki ürünlerin pahalı olduğu ve bazı televizyon kanallarını izleyemediği iddialarına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle;

a. Bulunduğu Kurumda sohbet hakkının kullanımının engellendiğini, spor hakkının ise oda oda ve bir buçuk-iki ayda bir 40 dakika olacak şekilde kullanıldığını, sosyal ve kültürel faaliyetlere diğer odalardaki mahpuslarla birlikte katılmasına müsaade edilmediğini,

b. Nevresim takımlarının iki aydan fazla zaman geçmesine rağmen yıkanmadığını, bunun ücretli yıkamaya zorlamak için yapıldığını,

c. Kurum kantininde satılan ürünlerin fiyatlarının piyasa fiyatlarından fazla olduğunu,

ç. Bazı televizyon kanallarına erişme imkanı bulamadığını iddia etmektedir.

3. Muhatap Sincan 1 No.lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

a. Mahpusların havalandırma alanlarında spor yapmalarının sağlandığı, sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler kapsamında yapılan serbest etkinliklerin Kurumun yüksek güvenlikli olma statüsü göz önünde bulundurulduğunda olanaklar ölçüsünde gerçekleştirildiği, başvuranın düzenli olarak spor faaliyetlerine çıkarıldığı,

b. Tüm mahpusların neversim takımlarının, merkezi sistemden anons yapılarak ve akabinde görevli personel tarafından tüm odalara tek tek gidilerek talebi olanlardan toplanmak suretiyle her ay düzenli olarak çamaşırhanede yıkandığı,

c. Ceza infaz kurumlarından veya İş Yurtları Daire Başkanlığının anlaştığı firmalardan temin edilen ürünlerin fiyatlarının piyasa fiyatlarının altında olduğu,

ç. Kurumda yer alan televizyonlardan İdare ve Gözlem Kurulu tarafından belirlenen 37 kanalın izlenebilir

olduğu, kanal seçimlerinde genel nitelikteki ulusal kanalların tercih edildiği, mahpusların talepleri dikkate alınarak ve kampüste bulunan diğer ceza infaz kurumları ile fikir alışverişi yapılarak kanal seçimlerinin gerçekleştirildiği ifade edilmektedir.

4. Muhatabın yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından sunulan yazılı görüşte özetle;

a. Talebinin faaliyetlere tek başına katılmak değil, diğer odalardaki mahpuslarla birlikte katılmak yönünde olduğu, Kurumun spor tesisleri anlamında fiziki bir olanaksızlığa sahip olmadığı, spor faaliyetinin bir buçuk ayda 50 dakika olarak yaptırılmasının fiziki olanaklarla açıklanamayacağı,

b. Talep ettiği kanalların ulusal kanal olduğu ve uç nitelikte olmadığı,

c. Nevresimlerinin, 2022 yılının Ekim ayından 2023 yılının Ocak ayına kadar yıkanmadığı ifade edilmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı" başlıklı 17'nci maddesinde yer alan düzenleme şöyledir: "*Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir. Tıbbi zorunluluklar ve kanunda yazılı haller dışında, kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamaz; rızası olmadan bilimsel ve tıbbi deneylere tabi tutulamaz. Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz (...)*"

6. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde, Kurumumuzun "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" ile görevli olduğu düzenlenmiştir.

7. 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinde ise özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Ön incelemenin yapılması" başlıklı 48'inci maddesine göre; "*(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda;*

a) Kurumun görev alanına girip girmediği,

(...)

yönlerinden incelenir."

9. Mezkur Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesine göre; "*(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.*

(2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

10. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

11. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

12. Başvurunun esas incelemesi yapılmadan önce Kurumun, İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol (OPCAT) hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması görevi açıklanmalı ve başvuru konusunun bu kapsamda kalıp kalmadığı değerlendirilmelidir.

13. 6701 sayılı Kanun'un genel gerekçesinde ulusal önleme mekanizması görevinin kapsamı; özgürlüklerinden mahrum bırakılan kişilerin alıkonuldukları cezaevleri ve tutukevleri, kamplar, bakım merkezleri gibi yerlerde işkence ve kötü muamele vakalarının yaşanmaması amacıyla bu yerlere yönelik izleme, inceleme, denetleme, değerlendirme ve raporlama faaliyeti şeklinde açıklanmıştır.

14. OPCAT'in 19'uncu maddesi uyarınca ulusal önleme mekanizmaları; özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin işkence ve diğer zalimane, gayriinsanî veya küçültücü muamele veya cezaya karşı korunması amacı ile bu kişilere yönelik tutumu düzenli olarak izlemek, sonucunda hazırlanacak raporlarda özgürlüklerinden yoksun bırakılmış kişilere yönelik muamele ve koşulların iyileştirilmesi ve işkence ve diğer zalimane, gayriinsanî ya da onur kırıcı muamele ya da cezanın önlenmesi için Birleşmiş Milletler (BM)'in ilgili normlarını dikkate alarak ilgililere tavsiyelerde bulunmakla yetkilendirilmiştir.

15. Somut olayda başvuran bazı televizyon kanallarını izleme imkânını bulamadığını ileri sürmektedir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS)'nin 10'uncu maddesine göre; *"1. Herkes ifade özgürlüğü hakkına sahiptir. Bu hak, kamu makamlarının müdahalesi olmaksızın ve ülke sınırları gözetilmeksizin, kanaat özgürlüğünü ve haber ve görüş alma ve de verme özgürlüğünü de kapsar. Bu madde, devletlerin radyo, televizyon ve sinema işletmelerini bir izin rejimine tabi tutmalarına engel değildir. 2. Görev ve sorumluluklar da yükleyen bu özgürlüklerin kullanılması, yasayla öngörülen ve demokratik bir toplumda ulusal güvenliğin, toprak bütünlüğünün veya kamu güvenliğinin korunması, kamu düzeninin sağlanması ve suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın, başkalarının şöhret ve haklarının korunması, gizli bilgilerin yayılmasının önlenmesi veya yargı erkinin yetki ve tarafsızlığının güvence altına alınması için gerekli olan bazı formaliteler, koşullar, sınırlamalar veya yaptırımlara tabi tutulabilir."*

16. Sözleşme'nin 10'uncu maddesi, devletin kamu güvenliği ve kamu düzeni gerekçeleriyle televizyon yayımından yararlanma anlamında belirli sınırlamalar getirebileceğini öngörmektedir.

17. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti" başlıklı 26'ncı maddesine göre; *"Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet Resmî makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar. Bu fıkra hükmü, radyo, televizyon, sinema veya benzeri yollarla yapılan yayımların izin sistemine bağlanmasına engel değildir."*

Bu hürriyetlerin kullanılması, millî güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği, Cumhuriyetin temel

nitelikleri ve Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün korunması, suçların önlenmesi, suçluların cezalandırılması, Devlet sırrı olarak usulünce belirtilmiş bilgilerin açıklanmaması, başkalarının şöhret veya haklarının, özel ve aile hayatlarının yahut kanunun öngördüğü meslek sırlarının korunması veya yargılama görevinin gereğine uygun olarak yerine getirilmesi amaçlarıyla sınırlanabilir.

Haber ve düşünceleri yayma araçlarının kullanılmasına ilişkin düzenleyici hükümler, bunların yayımını engellemek kaydıyla, düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin sınırlanması sayılmaz.

Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunla düzenlenir.”

18. Anayasa Mahkemesi (AYM)’ne göre; ifade hürriyeti sadece düşünce ve kanaate sahip olma hürriyetini değil aynı zamanda sahip olunan düşünce ve kanaati (görüşü) açıklama ve yayma, buna bağlı olarak haber veya görüş alma ve verme hürriyetlerini de kapsamakta; bu çerçevede ifade hürriyeti bireylerin serbestçe haber, bilgi ve başkalarının fikirlerine ulaşabilmesi, edindiği düşünce ve kanaatlerden dolayı kınanmaması ve bunları tek başına veya başkalarıyla birlikte çeşitli yollarla serbestçe ifade edebilmesi, anlatabilmesi, savunabilmesi, başkalarına aktarabilmesi ve yayabilmesi anlamına gelmektedir (AYM, Emin Aydın, B. No: 2013/2602, 23/1/2014, para. 40; AYM, Müjdat Gürbüz, B. No: 2017/36529, 23/5/2018, para. 111.).

19. Bu kapsamda AYM, ceza infaz kurumunda merkezi yayın sisteminde yer alan televizyon kanallarına ilişkin iddiaları Anayasa’nın 26’ncı maddesinde düzenlenen ifade özgürlüğü kapsamındaki haber ve fikirlere ulaşma özgürlüğü bağlamında incelemektedir (AYM, Muhittin Pirinççioğlu, B. No: 2014/4397, 21/9/2016, para. 20; AYM, Erdener Demirel ve Feki Roni Temizyüz, B. No: 2014/13310, 18/7/2018, para. 19.). Ayrıca AYM, ceza infaz kurumunda disiplin ve güvenlik nedeniyle yapılacak sınırlandırmaların ifade özgürlüğü söz konusu olduğunda daha geniş bir takdir marjıyla yapılabileceğini belirtmektedir (AYM, Kamuran Reşit Bekir, B. No: 2013/3614, 8/4/2015, para. 44; AYM, Abdulmenaf Osman, B. No: 2015/5483, 10/5/2018, para. 15.). Açıklanan mevzuat ve içtihatlar doğrultusunda başvuranın iddiasının işkence ve kötü muamele yasağı ihlaline yönelik olmadığı ve iddianın özünün ifade özgürlüğü kapsamında kaldığı değerlendirilmektedir.

20. 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde sayılan alanlar dışında genel insan hakları ihlali iddiaları kapsamında Kuruma başvuru inceleme yetkisi verilmemiştir. Dolayısıyla, başvurunun salt alıkonulma yerinden yapılmış olması ulusal önleme mekanizması görevi kapsamında incelenmesi için yeterli bulunmamaktadır.

21. Başvuranın, bazı televizyon kanallarını izleme imkanı bulamadığına yönelik iddiası yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ve içtihatlarla birlikte ele alındığında; Kurumun ulusal önleme mekanizması görevi alanına girmediği değerlendirilen iddianın Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 67’nci maddesi uyarınca kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

22. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM)’ne göre: *“Bir kişiyi özgürlüğünden yoksun bırakan önlemler genellikle acı çekme veya aşağılanma unsurlarını içerir. Bununla birlikte, gerek tutukluluk hali, gerekse mahkûmiyet kararının ardından yüksek güvenlikli bir ceza infaz kurumunda tutulmanın kendi başına Sözleşme’nin 3. maddesi kapsamında bir sorun teşkil ettiği söylenemez. Asayiş kaygıları, devletin belirli mahpus kategorileri için yüksek güvenlikli ceza infaz rejimleri uygulamasına yol açabilir ve esasen, Sözleşme’ye taraf olan birçok devlette tehlikeli mahpuslar için daha sıkı güvenlik kuralları mevcuttur. Kaçma, saldırı veya diğer mahpuslara zarar verme veya onları rahatsız etme riskini önlemeyi amaçlayan bu düzenlemeler, bu tür mahpusların diğer mahpuslardan ayrı tutulması ve daha sıkı kontrolleri içermektedir.”* (AİHM, Piechowicz/Polonya, B. No: 20071/07, 17/4/2012, para. 161.)

23. AYM bir kararında; yalnızca sohbet imkânının kısıtlanmasının tecrit altında tutulma anlamına gelmeyeceğini, tecritten bahsedilebilmesi için tüm iletişim olanaklarının kısıtlanması gerektiğini, daha uzun süreli

sohbet imkânının verilmemesinin tek başına insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir ceza veya muamele anlamına gelmeyeceğini ifade etmektedir (AYM, Turan Günana, B. No: 2013/3550, 19/11/2014, para. 46.).

24. Başvuranın; diğer mahpuslarla sohbet amacıyla bir araya gelme imkanı bulamadığı, diğer sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlere ise farklı odalardaki mahpuslarla birlikte katılmasına izin verilmediği, bu durumun tecrit anlamına geldiği iddialarına karşılık muhatap Kurum tarafından; mahpusların havalandırma alanlarında spor yapma imkanına sahip olduğu, diğer sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerin ise olanaklar ölçüsünde gerçekleştirildiği, başvuranın spor faaliyetlerine düzenli olarak çıkarıldığı ifade edilmektedir. Muhatap Kurumun bu açıklamalarına yönelik başvuran tarafından; talebinin faaliyetlere tek başına katılmak değil, diğer odalardaki mahpuslarla birlikte katılmak yönünde olduğu ve spor faaliyetlerinin Kurumun fiziki şartları göz önünde bulundurulduğunda yeterince sık gerçekleştirilmediği ifade edilmektedir.

25. 29/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 87'nci maddesine göre: “(1) *Hükümlünün toplumsal, ruhsal ve bedensel gelişmelerini sağlamak amacıyla fizik ve ruhsal sağlık durumlarının elverdiği ölçüde spor, beden eğitimi ve eğlendirici etkinliklere katılmasına müsaade olunur ve olanaklar ölçüsünde yer ve araç sağlanır.* (2) *Açık havada çalışmayan veya kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüye, hava koşulları elverdiği ölçüde, günde en az bir saat açık havada gezinmek olanağı verilir. Bu süre içerisinde bireysel spor da yapılabilir. Kurum dışındaki etkinliklere açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitim evlerinde bulunan hükümlüler katılabilirler.*”

26. Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından çıkarılan 22/1/2007 tarihli ve 45/1 No.lu Ceza İnfaz Kurumlarının Tahsisi, Nakil İşlemleri ve Diğer Hükümler Hakkında Genelge'nin “Ortak Etkinlikler” başlıklı 3'üncü bölümünün 1'inci ve 13'üncü maddelerine göre: “*Hükümlü ve tutuklular işledikleri suçlara, kurumdaki davranışlarına, ilgi ve yeteneklerine göre gruplandırılarak, güvenlik bakımından tehlike yaratmadığı ölçüde, kendileri için hazırlanmış iyileştirme programları çerçevesinde eğitim, spor, meslek kazandırma ve çalışma ile diğer sosyal ve kültürel faaliyetlere katılırlar. Bu faaliyetler yüksek güvenli kurumlara ile diğer kurumların yüksek güvenli bölümlerinde on kişiyi aşmayacak gruplar hâlinde yürütülür. Programların süresi ve katılacak hükümlü tutuklu sayısı her programın özelliği, güvenlik koşulları ve kurumun olanakları dikkate alınarak idare ve gözlem kurulunca belirlenir. İyileştirme programlarının amaca aykırı sonuçlar verdiği tespit edilen hükümlü ve tutuklular yönünden bu uygulamaya son verilebilir veya gerekli değişiklikler yapılabilir.*”

Güvenlik bakımından tehlike yaratmadığı ölçüde, idare ve gözlem kurulu tarafından belirlenen istekli hükümlü ve tutuklular, on kişiyi aşmayacak gruplar hâlinde ve idarenin gözetiminde, açık görüş alanlarında veya diğer ortak yerlerdeki sosyal faaliyetler çerçevesinde haftada toplam on saati aşmamak üzere sohbet amacıyla bir araya getirilebilir. Bu faaliyet hafta içerisinde açık görüş, avukat ve ziyaretçi görüşlerini aksatmayacak şekilde yaptırılır.”

27. Sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerle ilgili olarak; başvuranın tutulduğu Kurumun yüksek güvenli statüsünü haiz olması nedeniyle disiplin ve güvenliğe yönelik tedbirler çerçevesinde bu tür faaliyetlere katılımının sağlandığı, faaliyetlere birlikte katılacak mahpusların belirlenmesinde ve sohbet faaliyetlerinin gerçekleştirilip gerçekleştirilmeyeceği hususunda Kurum İdaresinin mevzuattan kaynaklanan takdir yetkisine sahip olduğu, faaliyet sıklığına yönelik mevzuatta üst sınırın belirlendiği ve bu konuda da İdareye takdir yetkisi verildiği hususları göz önünde bulundurulduğunda başvuranın bu konudaki iddialarının açıkça dayanaktan yoksun olduğundan kabul edilmez olduğu değerlendirilmektedir.

28. “*Ceza infaz kurumlarının bütün bölümleri her zaman gerekli şekilde bakımlı ve temiz tutulmalıdır. Mahpuslar cezaevine kabul edildiklerinde kalacakları odalar veya diğer barınma alanları temiz olmalıdır. Mahpuslar, hijyen ve mahremiyetin gözetildiği sıhhî imkânlarla her an ulaşabilmelidirler.*”

Genel hijyenin sağlanması için her mahpusun, iklime uygun sıcaklıkta ve mümkünse her gün, değilse haftada en az iki kez (veya gerekiyorsa daha sık olarak) banyo veya duş yapabilmesi için uygun tesisler sağlanmalıdır. Mahpuslar kendilerini, giysilerini ve kaldıkları yerleri temiz ve düzenli tutmalıdırlar. Mahpusların temizlik koşullarını yerine getirebilmeleri için cezaevi yetkilileri onlara tuvalet malzemeleri de dâhil olmak üzere genel temizlik gereç ve malzemelerini sağlamalıdırlar.” (Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Avrupa Cezaevi Kurallarına Dair Üye Devletlere Rec(2006)2-rev Sayılı Tavsiye Kararı, 11/1/2007, para. 19.)”

29. “Her mahpusa, yerel ve ulusal standartlara uygun olan ve verildiği anda temiz bulunan, iyi korunan ve temizliğin sağlanmasına yetecek sıklıkta değiştirilen tek kişilik ve yeterli büyüklükte bir yatak sağlanır.” (BM, Mahpusların Islahı İçin 70/175 sayılı Asgari Standart Kurallar, A/RES/70/175, 17/12/2015, para. 21.)

30. Başvuranın bir diğer iddiası, neversim takımlarının iki aydan fazla zaman geçmesine rağmen yıkanmadığına yöneliktir. Söz konusu iddiayla ilgili olarak muhatap Kurum tarafından, neversim takımlarının, merkezi sistemden anons yapılarak ve akabinde talebi olanlardan toplanmak suretiyle her ay düzenli olarak çamaşırhanede yıkandığı ifade edilmektedir. Başvuran tarafından ise bu açıklamalara karşılık; neversim takımlarının 2022 yılının Ekim ayından 2023 yılının Ocak ayına kadar yıkanmadığı ifade edilmektedir.

31. 29/3/2020 tarihli ve 31083 tarihli Resmi Gazete' de yayımlanan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in 95'inci maddesine göre: “(1) Kurumlarda; oda, yatakhane, atölye ve diğer ortak kullanım alanlarının temiz tutulmasına ve uygun zamanlarda havalandırılmasına özen gösterilir. Bu amaçla, gerekli araç ve gereçler kurum idaresince sağlanır. (2) Kurumun bulunduğu yer ve iklim koşulları dikkate alınarak, kurum binası uygun sıcaklıkta tutulur. (3) Kurum binasının bakımı, temizliği, ısıtılması ve tesisatında meydana gelecek hasar veya bozuklukların onarımından kurumun en üst amiri sorumludur.”

32. Mezkur Yönetmelik'in 71'inci maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendine göre ise: “Hükümlüler, yaşadıkları, çalıştıkları ve ortak etkinliklerde buldukları mekanların temizliğini yapmak zorundadır.”

33. Başvuran her ne kadar neversimlerinin iki ay geçmesine rağmen yıkanmadığını iddia etmiş olsa da muhatap Kurum tarafından gönderilen bilgi ve belgelerden, neversimlerin yıkanması için mahpuslara her ay düzenli olarak duyuru yapıldığının anlaşılması olmasından dolayı başvuranın bu konudaki iddialarının açıkça dayanaktan yoksun olduğundan kabul edilmez olduğu değerlendirilmektedir.

34. Son olarak başvuran, kantindeki ürünlerin fiyatlarının piyasa fiyatlarından fazla olduğunu iddia etmektedir. Muhatap Kurum tarafından bu iddiaya karşılık olarak; Kurum kantininde satılan ürünlerin fiyatlarının piyasa fiyatlarının altında olduğu ifade edilmektedir.

35. 5275 sayılı Kanun'un “Hükümlünün beslenmesi” başlıklı 72'nci maddesinin ikinci fıkrasına göre: “Hükümlü, kendisine verilen günlük besin ve ihtiyaç maddeleri dışındaki ihtiyaçlarını kurum kantininden sağlayabilir. Kantini bulunmayan kurumlarda, bu maddeler, idarenin izin ve kontrolü altında dışardan sağlanabilir.”

36. Başvuran, kantindeki ürünlerin piyasa fiyatlarının üzerinde olduğunu iddia etmişse de muhatap Kurumdan alınan kantin fiyat listesi incelendiğinde kantin fiyatlarının piyasanın üzerinde olmadığı, bundan dolayı başvuranın bu konudaki iddialarının açıkça dayanaktan yoksun olduğundan kabul edilmez olduğu değerlendirilmektedir.

37. Sonuç olarak; yukarıda açıklanan nedenlerle 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in ilgili maddeleri uyarınca başvurunun

kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

06/12/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alışan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye